

Maand een, maand twee, maand twaalf, sterperiode een, sterperiode twee... Als je naar de benamingen van de dagen en maanden kijkt, lijkt het alsof men in China nogal prozaïsch tegenover tijd staat. Het zit echter veel ingewikkelder in elkaar. Ze hebben hun eigen kalender die naast de westerse kalender wordt gebruikt. Rondvraag in haar vriendenkring leverde Marianne de Swart een mooi beeld op van hoe jonge Chinezen hun tijd indelen.

De maankalender, trouwen en toetsenweek

door Marianne de Swart

Een van de eerste dingen die opvalt als je het over het begrip ‘tijd’ hebt, is dat in China vaak de naam van een dynastie wordt gebruikt om de leeftijd van kunstvoorwerpen en gebouwen aan te geven. De Ming-vazen zijn zelfs in Nederland bekend en ook de Shang-bronzen klokken. Soms geeft men ook de naam van de keizer erbij of wordt erbij vermeld of het een stuk is dat ‘vroeg’ of ‘laat’ in de dynastie voorkwam. Buitenlanders zegt de naam van de dynastieën meestal weinig. Ik heb nog nooit aan mijn Chinese vrienden gevraagd of ze precies weten wanneer alle dynastieën beginnen en eindigen. In de recente geschiedenis wordt onderscheid gemaakt tussen voor en na de ‘bevrijding’ – de stichting van de Volksrepubliek China.

De maankalender

De laatste jaren wordt er in Nederland steeds meer aandacht besteed aan het Chinese Nieuwjaar. De viering wordt bepaald volgens de maankalender. Zeng Guoheng uit Quanzhou vertelt er graag meer over. De kalender heeft twee namen, *yinli*, wat maankalender betekent, en *nongli*, wat agrarische kalender betekent. Hoewel officieel in China de westerse kalender geldt, is de maankalender nog steeds erg belangrijk. De kalender bevat behalve de datum ook allerlei andere informatie. Zo zijn er 24 perioden van twee weken waarin telkens het weer wordt voorspeld. Deze informatie is in de loop van vele jaren verzameld en doorgegeven.

Guoheng is trots op de kalender. “Het heeft met mijn identiteit als Chinees te maken,” zegt hij. Hij vertelt hoe de meeste mensen in Quanzhou de maankalender gebruiken. Maar over de manier waarop de kalender in het noorden van China wordt gebruikt, daar durft hij niets met zekerheid over te zeggen. De meeste families raadplegen de kalender bij belangrijke gebeurtenissen, zoals een huwelijk of het openen van een nieuwe zaak. De kalender geeft echter nog veel meer informatie, er

De maankalender bevat behalve de datum allerlei andere informatie. Zo geeft hij bijvoorbeeld aan op welke dagen je beter niet je haar kunt laten knippen

staat bijvoorbeeld in dat je op een bepaalde dag beter niet je haar kunt laten knippen. Een kleine minderheid – traditionele of religieuze mensen – houdt zich daaraan.

Voor Guohengs bruiloft gingen zijn ouders naar een taoïstische tempel om een goede dag te laten bepalen. Het werd 15 oktober 2004 volgens de maankalender (2 september volgens de westerse kalender). Sommige dagen zijn erg in trek om te trouwen, dan zie je opeens overal versierde auto’s rijden en zitten de zalen in de hotels vol met huwelijksbanketten. Op de dag dat Guoheng ging trouwen, waren er nog drie andere koppels op dezelfde trouwlocatie.

Twee verjaardagen

De kalender wordt ook gebruikt om de dagen te bepalen waarop je je voorouders moet vereren en wierook moet branden. Op de tweede en zestiende van de maand verbranden mensen papiergeld om Tu Di, de god van de aarde, te vereren. Deze god is vooral geliefd onder zakenmensen. Daarnaast wordt de kalender vooral voor festivals gebruikt. Het belangrijkste festival voor Guoheng is Oud en Nieuw. Festival nummer twee is het Mid-herfst

Festival, op de vijftiende augustus van de maankalender. Dit festival staat voor harmonie en het samenzijn met de hele familie.

Guoheng. “Ik ben in 1977 geboren, maar in China ben ik al 31 jaar. In China tellen we de tien maanden zwangerschap bij de leeftijd van het kind op, en zo is een kind al bijna een jaar als het geboren wordt. Ik vier alleen mijn maanverjaardag, op 10 oktober. Mijn westerse verjaardag op 20 november vier ik nooit.”

“Ik had er eigenlijk nog het een en ander over moeten opzoeken,” vervolgt Guoheng. “Er is nog een zestigjarige cyclus, die bestaat uit twee aparte cycli, een van twaalf en een van tien jaar.”

In tegenstelling tot Guoheng weet Wu Tong niet wanneer haar verjaardag is volgens de Chinese kalender. “Ik vier altijd mijn verjaardag volgens de westerse datum.” Volgens de westerse kalender is Wu Tong veertien, maar in China is ze al vijftien, en afgelopen week was het haar verjaardag. Wu vertelt over haar dagelijkse leven en laat zien hoe zij haar tijd indeelt. Ze zit in Quanzhou op de middelbare school, nummer vijf. Chinese scholen hebben vaak nummers, maar deze hebben weinig te maken met de kwaliteit van het onderwijs. Nummer vijf staat in Quanzhou bekend als de beste school. We gaan in een parkje zitten, vlakbij haar huis. Wu Tong komt er zelden. “Geen tijd,” zucht ze.

Gebrek aan tijd

‘Geen tijd’, het zijn woorden die vaker vallen. Chinese middelbare scholieren hebben berucht weinig tijd, de studiedruk is hoog. Er gaan verhalen over leerlingen die langere tijd maar zes uur per nacht slapen vanwege het huiswerk. Tong vindt dat de leraren niet echt heel veel huiswerk geven. Ze heeft echter wel veel uren instructie per week. Een week uit het leven van Tong ziet er als volgt uit: om half zeven staat Tong op. Ze werkt haastig een ontbijt naar binnen of anders koopt ze wat in de supermarkt die er in de school is. Van 7.25 tot 11.35 uur heeft ze les, en daarna is het tijd >

Chinese middelbare scholieren hebben berucht weinig tijd. Er gaan verhalen over leerlingen die maar zes uur per nacht slapen vanwege het huiswerk

voor de lunch. Samen met haar nichtje en haar grootmoeder eet ze thuis. In tegenstelling tot veel Chinezen doet ze nooit een middagdutje. Om half drie heeft ze weer les, maar vaak gaat ze eerder naar school om te kletsen met haar vriendinnen. De lessen duren tot half zes, maar later op de avond moet er nog onder begeleiding van een leraar huiswerk worden gemaakt, van half zeven tot kwart voor negen. Als ze om negen uur thuiskomt, is er nog een halfuurtje tijd om tv te kijken. Elke zaterdagochtend heeft ze ook les en daarnaast heeft ze extra lessen Engels en pianolessen. Lezen, winkelen en computeren zijn Tongs favoriete vrijetijdsbestedingen. Vorige week was er de halfjaarlijkse toetsenweek. Op één dag had ze vier verschillende toetsen. "Ik word er gek van!" zegt Tong. Nu heeft ze een week vakantie, vanwege de internationale Dag van de Arbeid. Voor de vakantie moet ze echter het hele weekend naar school, om de gemiste klassen in te halen. Dit is in China gebruikelijk.

Romantische bruidjes

Elk jaar tijdens deze vakantie gaat Tong met haar familie op reis naar Putuoshan, om te ontspannen en te bidden, maar dit jaar kon ze niet gaan, vanwege de toetsen. "Mijn ouders zijn in

Guangzhou en Hongkong voor vakantie en werk, en ik ben alleen met mijn oma en moet mijn toetsen voorbereiden. Als ze morgen terugkomen, hebben ze vast wel een leuk plan om ergens naartoe te gaan." Naar welke bezienswaardigheid ze ook toe gaan, het is overal druk. Ook in Quanzhou zijn veel mensen op de been, heel veel mensen hebben een of meer dagen vrij. We wandelen op een plein waar verschillende optredens gaande zijn. Rechts een delegatie van een kerk; mensen met gele en rode petjes geven informatie over het geloof, er wordt gezongen. Op een welkomstboog staat 'Met liefde het volk en de maatschappij dienen'. Tong kan zich in de boodschap van liefde wel vinden. "Mijn tante is christen."

Naast de christenen staat een tent en een podium waar reclame wordt gemaakt voor huwelijksfoto's. Deze fotozaken zijn erg populair en vrij duur. We worden door verschillende reclamemeisjes aangesproken met de vraag of we in de tent willen kijken. Romantische foto's met bruidjes in witte jurken hangen er aanlokkelijk bij. "Dat is de droom van elke vrouw," zegt Tong. Nu is het daar nog geen tijd voor, want middelbare scholieren worden aangespoord om vooral hard te studeren en nog niet aan de liefde te beginnen. 友

Websites

Meer informatie over de Chinese kalender – die officieel zelfs een gecombineerde zonne- en maankalender is – is te vinden op:

- <http://www.math.nus.edu.sg/aslaksen/calendar/chinese.html>
- <http://tenementpalm.blogspot.com/2007/02/art-of-chinese-astronomical-technology.html>
- <http://tenementpalm.blogspot.com/2007/02/hot-chinese-chicks-brought-to-you-by.html>

AcupunctuurHBO.nl

明雅圖書公司
MING YA CHINESE BOEKHANDEL

Geldersekade 105
1011 EM Amsterdam
www.mingyabooks.com

Tel: 020 6258330
Fax: 020 6205794
info@mingyabooks.com

HET VERHAAL ACHTER
CHINESE KARAKTERS
chinese karakters uitgelegd

HET VERHAAL ACHTER
CHINESE KARAKTERS
ISBN 90-72179-24-2 278 pag.
185 x 175 mm € 22,50

Een verzameling van strips introduceert op systematische wijze de vaakst voorkomende radicalen en de samenstelling waarin ze voorkomen, samen met karakters waarmee ze verwant zijn of waarmee ze in verband worden gebracht.

鸟 (鳥) niǎo vogel

Verkrijgbaar bij Ming Ya of uw boekhandel

Al uw online
China-informatie en
China-inkopen

www.geledraak.nl

& www.zaiton.nl

China Nu zoekt een
nieuw redactielid
en een
PR-medewerker.

China-nu@vnc-china.nl